

SPIS TREŚCI

artykuły	Brit Bennett i jej droga do sukcesu Anne-Catharina Vestly
z życia BUŁ	Dar Rodziny Tarkowskich dla społeczności UL
warto przeczytać	Anne-Catharina Vestly - 8 + 2
nowości książkowe	

Brit Bennett i jej droga do sukcesu

Znalezienie wyjątkowej książki pod choinką może stać się punktem wyjściowym do wielu rozmów i rozmyślań dotyczących własnego życia. Ubiegłoroczne dni świąteczne spędziłam na lekturze powieści "Moja znikająca polowa" Brit Bennett. Losy czarnoskórych sióstr bliźniaczek zachęcają do poszukiwań odpowiedzi na pytanie, co sprawia, że stajemy się takimi, jakimi jesteśmy? Treść książki pełna jest doskonale przedstawionych intensywnych emocji i głębokich przeżyć. Trudno jest zrozumieć, dlaczego więzi łączące siostry zostały przerwane. Dlaczego postanawiają uciec od rodziny, dotychczasowego życia, a także od siebie. Każda inaczej kształtuje swoją tożsamość, ale okazuje się, że jedynie powrót do własnych korzeni zapewnia poczucie szczęścia. Emocjonująca historia relacji dwóch sióstr nasuwa jedno z najważniejszych egzystencjalnych pytań: czy ważniejsze jest to za kogo uważają nas inni, czy to kim się czujemy? Trafnie recenzuje powieść Maria Seweryn. Posłuchajcie: <https://www.youtube.com/watch?v=r12gAxxHvUa&feature=youtu.be>. Autorka czyta również fragment powieści: <https://www.youtube.com/watch?v=UW3W4vTjJHY>. Książka nie jest dostępna w zbiorach Biblioteki UL, ale można upolować e-booka lub audiobooka.

Postać autorki powieści Brit Bennett przybliżył mi wywiad, jaki ukazał się w pierwszym numerze Urody Życia z 2021 roku. Dzieciństwo autorki było inne niż jej bohaterek. Mieszkała z rodzicami w małym miasteczku w południowej Kalifornii. Była pasjonatką czytania książek, które wypożyczała z biblioteki publicznej. Jednocześnie chłonęła opowieści rodziców o życiu w społeczeństwie zgodnie prawem Jima Crowa, które pogłębiało separację między białą a czarną ludnością. Jej rodzice mimo ubóstwa ukończyli studia, wykorzystując szansę, jaką otrzymało ich pokolenie czarnoskórych. Swoim dzieciom mogli zapewnić dobre życie i szanse rozwoju. Pierwsze próby pisarskie Bennett podejmowała w wieku siedmiu czy ośmiu lat. W ten sposób spędzała większość czasu. Już wtedy nauczyła się "wytrwale nad czymś pracować, bez końca coś poprawiać, ulepszać". Studia prawnicze na Uniwersytecie Stanforda rozpoczęła za namową rodziców, którzy mówili: "Idź na studia prawnicze, zdobądź porządną zawód, a potem możesz spróbować pisać". Brit Bennett studiowała prawo na Uniwersytecie Stanforda, a następnie na Uniwersytecie Michigan. Nigdy nie porzuciła swoich marzeń o pisaniu, uczestnicząc w świetnym programie dla pisarzy. Po studiach publikowała na łamach wielu czasopism, w tym The New Yorker'a, The New York Times Magazine czy Jezebel. W 2016 roku zadebiutowała bestsellerową powieścią "Matki". Otrzymała za nią m.in. nominację do prestiżowej nagrody PEN/Robert W. Bingham Prize. Debiutancka powieść ukazała się, kiedy Bennett miała 26 lat. Trafiła wówczas na listę pięciorga najbardziej obiecujących pisarek i pisarzy przed 35. rokiem życia.

Sukces pierwszej powieści sprawił, że Brit Bennett sama zaczęła uczyć pisanie. Zachęca swoich uczniów, aby dużo czytali, ponieważ nawet z książki, która wydaje się nieciekawa można się czegoś nauczyć. Bennett twierdzi, że osiągnięcie sukcesu w pisaniu wymaga dużo cierpliwości: "wszystko, co piszemy, jest bardzo długo złe, zanim zacznie być dobre () Gdy chce się być pisarzem, przede wszystkim trzeba wygrać bitwę z samym sobą". Jest przekonana, że miała szczęście w swojej pisarskiej karierze, ponieważ wydawca nie dyskryminował jej jako czarnoskórę. Od początku wspierał, chciał zainwestować i dać szansę, pomimo że: "w Stanach nadal jest tak, że wydawcy nie inwestują pieniędzy w karierę czarnego autora, ponieważ nie wierzą, by czarny autor się sprzedawał". W powieści "Moja znikająca polowa" Brit Bennett zawarła fragment przeżyć swojej matki, która w wieku 19 lat podjęła kluczową w jej życiu decyzję i wyjechała do wielkiego miasta, zdobywając się na coś tak ryzykownego i niebezpiecznego.

Powieść ukazała się w czerwcu 2020 roku. Bardzo szybko znalazła się na liście bestsellerów "New York Timesa" i przez kilka tygodni utrzymywała się w pierwszej piątce. W rezultacie 77 stacji telewizyjnych walczyło o prawa do jej ekranizacji. Autorka wybrała HBO.

W Polsce również napisano wiele pozytywnych recenzji. W "Książki. Magazyn do czytania" październik 2020, Michał Nogaś napisał: "Literaturę trzeba wymyślić od nowa. I to się dzieje na naszych oczach dzięki takim książkom jak "Moja znikająca polowa" Brit Bennett, wielkim powieściom, których bohaterowie i bohaterki są kolorowi, nienormalni, doświadczający przemocy, biedni i niekoniecznie odpowiadający europocentrycznym kanonom. Bennett pokazuje, że świat nie jest czarno-biały, a kolor skóry i jego odcień mogą zaważyć na całym życiu".

Brit Bennett pracuje nad kolejną powieścią. Zapewne ponownie osiągnie sukces.

Wywiad i zdjęcie - źródło: Bennet Brit, To moje jedyne życie, rozmawia Anna Zaleska, "Uroda Życia" styczeń/luty 2021, s. 52-55.

Renata Felińska

Anne-Catharina Vestly

Anne-Catharina Vestly to norweska pisarka, znakomita autorka powieści dla dzieci. Urodziła się 15 lutego 1920 w miasteczku Rena, a zmarła dokładnie 12 lat temu - 15.12.2008r w Mjondalen. Autorka ma na koncie prawie 50 tytułów, liczne nagrody, a jej książki przetłumaczono na 16 języków.

Pierwszą książką, którą napisała była "Ole Aleksander Filibom-bom-bom" w 1953 r. Główną tematyką, którą poruszała w swoich powieściach było codzienne życie typowych norweskich rodzin w latach 60tych ubiegłego wieku. To czasy, kiedy w domu często nie było łazienki, telewizora, a luksusem w małych miasteczkach były tramwaje i dobrze wyposażone sklepy. Taki świat bez tabletów, bajek czy kolorowych plastikowych zabawek trudno sobie wyobrazić dzisiejszym dzieciom, ale dzięki temu są to ciekawe i wciągające historie. Moja 6 letnia córka lubi poznawać taki prosty świat, oparty na zupełnie innych zasadach i potrzebach niż dzisiejsza rzeczywistość.

Najbardziej znaną książką pani Vestly była wydana w Norwegii w 1957 roku "Atte sma, to store og en lastebil", czyli "8+2 i ciężarówka". Pozycja ta w tłumaczeniu Adeli Skrentni w Polsce pojawiła się w 1979 roku nakładem wydawnictwa Nasza Księgarnia pl.: "Ośmioro małych, dwoje dużych i ciężarówka", później pod nieco zmienionym tytułem w 1995 roku "Sekret taty i ciężarówka" oraz jako "8+2 i ciężarówka" w 2008 nakładem Polityki i w 2015 roku wydana przez Dwie Siostry.

Cała seria to aż 9 książek, opisujące kolejno losy wielodzietnej rodziny składającej się z ośmiorgo dzieci, mamy, taty, babci i psa Rurka. Co ciekawe, dotychczas w Polsce ukazało się 7 tomów, ostatni w 2020 roku. Losy bohaterów doczekały się serialu telewizyjnego i dwóch filmów pełnometrażowych w kinach. Sama autorka zagrała babcię w serialowych odcinkach adaptacji serii "8+2".

W 1946 roku Anna-Catharina wyszła za mąż za Johana Vestley, który ilustrował jej książki aż do swojej śmierci w 1993 roku. Mieli razem dwójkę dzieci Jo i Hakon.

Pisarka ma na swoim koncie prawie 50 pozycji, jest autorką wielu innych serii książek (Mormor, Knerten, Aurora czy Guro) oraz 2 sztuk teatralnych.

Ostatnią napisaną przez nią książką jest "Monrad og mormor i den store klubben" wydana w 2004 roku. Znaczna część pozycji z dorobku pisarki nie została jeszcze przetłumaczona na język polski, zatem być może wiele nowych książek autorki jeszcze będzie do odkrycia przed czytelnikami.

Jeśli pokochałiście w dzieciństwie powieści dla dzieci typu "Dzieci z Bullerbyn", to z pewnością polubicie literaturę dziecięcą Anny-Cathariny Vestley. Porównywana jest ona popularnością w swoim kraju do Astrid Lindgren w Szwecji.

Aleksandra Gulbinowicz

Dar Rodziny Tarkowskich dla społeczności UL

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego otrzymała wyjątkowy dar - księgozbiór Profesora Stanisława Tarkowskiego, polskiego naukowca i badacza. Na darowiznę przekazaną przez Rodzinę Profesora składają się: literatura naukowa z zakresu ochrony zdrowia, chorób środowiskowych, zdrowia publicznego, higieny zdrowia, publikacje Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) oraz literatura piękna autorstwa Krystyny Ciesielskiej-Tarkowskiej".

Profesor Stanisław Tarkowski był pracownikiem naukowym Instytutu Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi, dyrektorem Departamentu Zdrowia i Środowiska WHO w Kopenhadze (1981-1995), wieloletnim prezesem Polskiego Towarzystwa Zdrowia Publicznego, a także członkiem Collegium Ramazzini - elitarnego stowarzyszenia uczonych w dziedzinie ochrony zdrowia i środowiska.

Darowiznę stanowią książki polskie (11 tytułów) i zagraniczne (52 tytuły), wydane w latach 1963-2019. Wśród przekazanych egzemplarzy znajdują się publikacje z wydawnictw naukowych oraz instytucji o zasięgu światowym (Harvard University Press, Oxford University Press, Springer, WHO, World Bank etc.), a także z wydawnictw polskich (m.in. Instytut Medycyny Pracy w Łodzi). Otrzymana kolekcja zostanie opracowana i włączona do zasobów Biblioteki.

Dzięki przekazanym publikacjom zasoby Biblioteki UL wzbogacią się o cenną literaturę specjalistyczną, a możliwość korzystania z księgozbioru Profesora Tarkowskiego będzie szczególnie ważna dla naukowców i badaczy UL specjalizujących się w dziedzinie nauk medycznych oraz nauk o zdrowiu.

* Krystyna Ciesielska-Tarkowska urodziła się i mieszka w Łodzi. Ukończyła Uniwersytet Łódzki na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi. W latach 1981-1995 przebywała w Danii. W tym okresie odbyła wiele podróży: do Ameryki Północnej, Australii, Afryki, Azji i krajów Europy. Tworzy od najmłodszych lat. W jej dorobku znajdują się tomiki poezji: "Okruczy z życia" i wyd. (1993), "Niepokój rozstań" (1994) i "Nabrzmiął czas..." (1999), a także tom opowiadań "Nadzieja przetrwania 1939-1945: opowiadania" (2003).

Red. BUŁ

WARTO PRZECZYTAĆ

Anne-Catharina Vestly to najpopularniejsza w Norwegii autorka książek dla dzieci. Serca, nie tylko młodych czytelników podbiła przede wszystkim seria 8+2. Składa się ona z 9 tomów, z czego w Polsce wydano dotychczas 7 pozycji nakładem m. in. wydawnictwa Dwie Siostry. Tłumaczenia na język polski dokonała Milena Skoczko i Adela Skrentni, a młoda graficzka Marianna Oklejak zilustrowała książki. Cała seria 8+2 wydawnictwa Dwie Siostry to kolejno:

1. 8+2 i ciężarówka
2. 8+2 i domek w lesie
3. 8+2 i pierwsze święta
4. 8+2 i Anton z Ameryki
5. 8+2 i promienada babci
6. 8+2 i wycieczka rowerowa do Danii
7. 8+2 i sztormowy wiatr

Tom pierwszy w oryginale pojawił się w 1957 roku, pierwsze wydanie polskie ukazało się w 1979 roku nakładem wydawnictwa Nasza Księgarnia.

Siódma część serii w Norwegii wydana została ponad 20 lat temu - w 1999 roku, a w polskich księgarniach to nowość wydana kilka miesięcy temu - w 2020 roku.

W zbiorach BUŁ znajdziecie w sumie 3 pozycje serii 8+2: dwie najnowsze oraz pierwszą wydaną przez wydawnictwo Nasza Księgarnia pod nieco innym tytułem "Sekret taty i ciężarówka". Jeśli szukacie pozostałych pozycji z serii, to wydawnictwo Dwie siostry przygotowało cały zestaw 7 książek w jednym pakiecie. To może być świetny pomysł na prezent dla małych i dużych czytelników.

Tytułowa rodzina 8+2 składa się z ośmiorga dzieci, których imiona zaczynają się na literkę M: najstarsza Marta, Martin, Maren, Milty, Mona, Mads, Mina i najmłodszy Morten oraz rodzice: mama i tata, babcia i piesek Rurek.

Książki opowiadają przygody przesympatycznej wielodzietnej rodziny żyjącej w malutkim czynszowym mieszkaniu w Oslo, a później po przeprowadzce zajmują mały domek w lesie. Choć kategoria wiekowa książek to 5+, zapewniam Was, że czytałam kolejne części na dobranoc dla swojego dziecka z wielką ciekawością nowych przygód uroczych dzieciaków.

Świat opiswany przez p. Vestly jest zupełnie inny niż dzisiejsza rzeczywistość najmłodszych czytelników. Mieszkanie w kamienicy nie miało łazienki, każdy z domowników miał swoją miskę do mycia, a potem do tej samej wody wrzucał bieliznę na noc do prania. Nie było kolorowych zabawek, telewizora, a luksusem był telefon stacjonarny. Po przeprowadzce na wieś mieli więcej pokoi, ale toaleta znajdowała się na zewnątrz, a dziury w ścianach ocieplali mchem. Codzienniego dzieci to chodzenie do szkoły, wspólna zabawa, przygody w lesie, radość z bycia razem w rodzinie czy posiadanie na własność... własnego drzewa.

Seria doczekała się ekranizacji telewizyjnej w latach 70-tych i dwóch filmów pełnometrażowych w kinie w 2013 roku. W serialu sama pisarka zagrała rolę ukochanej babci. Książki ujmują bezpretensjonalnością, pełne są rodzinnego ciepła i poczucia humoru.

książka w katalogu BUŁ

Aleksandra Gulbinowicz

WYBRANE NOWOŚCI KSIĄŻKOWE

HISTORIA Jill Lepore <i>My, naród : nowa historia Stanów Zjednoczonych</i>	HISTORIA Marcin Jakub Szymański <i>Łódź na wodach dziejów : biografia miasta</i>	LITERATURA Olga Tokarczuk <i>Czuly narrator</i>	PEDAGOGIKA Renata Gardian-Miałkowska Ewa Wercmczuk Natalia Przybysz-Zaremba <i>Specjalne potrzeby edukacyjne w praktyce pedagogicznej: wybrane obszary i rozwiązania</i>	MARKETING red. nauk. Krzysztof Błoński Agnieszka Smałek <i>Działania marketingowe organizacji</i>
OCHRONA ŚROD. Sylvia Bródka <i>Aadaptacyjne zarządzanie środowiskiem : podstawy teoretyczne i zastosowania</i>	MUZYKA Bogusław Rottermund <i>Odkrywając Szymanowskiego : dzieła fortepianowe Karola z Atmy i ich interpretacje, sonaty</i>	PSYCHOLOGIA red. nauk. Hanna Liberska Janusz Trempala <i>Psychologia wychowania : wybrane problemy</i>	PRAWO Józef Nowacki Zygmunt Tobor <i>Wstęp do prawoznawstwa wyd.6</i>	PRAWO red. nauk. Wojciech J. Katner i inni <i>Prawo gospodarcze i handlowe wyd.3</i>

LEKSYKON BUŁ - dotychczas opracowane hasła